

Poslanica braći i sestrama

Drugi jugoslovenski sokolski sabor, što smo ga bili sazvali u Zagreb za dane 13. do 18. kolovoza o. g., zaključio je svoje delo. Sav ogromni materijal za odseke i plenum sabora braća su delegati i sestre delegatice preradili s potpunim razumevanjem same stvari, s odličnom ozbiljnošću i pravom sokolskom stvarnošću.

Svoj braći i svim sestrama, koji su bilo kako sudelovali na saboru i na pokrajinskom sletu, združenom sa saborom, izričemo svoje priznanje i bratsku zahvalu za saradnju i za obilate materijalne žrtve i fizičke i duševne napore.

Svim se tim postignutim uspesima to više radujemo, jer smo uvereni, da sada po saboru i sletu počinje novo doba još istrajnijega ali zato napornijega i promišljenijega rada za prospah i napredak sokolske ideje u našoj državi. Kogod je prisustvovao velikim zagrebskim sokolskim priredbama, vratio se je kući okrepljen, utvrđen i uznesen u sokolskoj svesti i prožet nepokolebivom voljom, da se dade još većma nego dosele sa svim svojim silama moralnim i fizičkim na rad pobedonosnoma sokolskome pokretu.

Pošteni i iskreni Zagreb pružio nam je sve, da smo uzmagli potpuno ovršiti svoje sokolske dužnosti i da smo se uzradovali i oduševili silnim izrazima bratske ljubavi, gostoljubivosti i sokolske dostojnosti. Hvala i priznanje Zagrebu!

Što su nečasna, negostoljubiva i nekulturna spremali i nameravali odgovorni i neodgovorni elementi, da onemoguće, prepreče i otežaju delo i boravak naš i naše slovenske braće i sestara u Zagrebu, sve se je to srušilo u skladište njihove sramote, a da nije lepotu i veličinu našega Zagreba onečastilo ni najmanje. Samo hladnokrvnosti, disciplini i razboru naše braće i sestara moramo blagodariti, da nije teška i junačka sokolska šaka dala zadovoljštinu ražaljenoj časti, nego da smo išli preko svih inzulta i surovosti na dnevni red s veličanstvenim prezirom.

Hvala braći Čehoslovacima, Poljacima i Rusima, koji su nas posetili i digli naše priredbe u sjaj sokolskoga bratstva i slovenske uzajemnosti.

Videli i spoznali su sve u svetlu istine, ponesli su sa sobom svoj objektivni sud i čuli naše obećanje da hoćemo i moramo samo svojim ponosnim, samosvesnim, poštenim i čistim sokolskim življenjem svladati sve zapreke, da u našoj slobodnoj domovini postane meso i krv naše geslo: Tko je Jugosloven, taj je i Soko.

Od najveće su važnosti za Sokolstvo i Slovenstvo naša zagrebačka većanja o osnutku Slovenskoga sokolskoga saveza, što će ga realizovati bližnja budućnost. U toj svezi gledamo novu velesilu, kojoj će na čelu lepršati sokolski barjak, a pod njim bit će sabran slovenski sokolski svet, junački razvrstan u bojne redove i spreman na polazak u čast, slavu, veličinu i pobedu svega Slovenstva i čitave ogromne slovenske zemlje. Dušmana se ne bojimo, za broj njihov nije nas mar. — U šaki sila, u srcu odlučnost, u mislima domovina.

Svi u redove Sokolstva, svi na sokolsko delo! — Zdravo!

Starešinstvo Jugoslovenskog sokolskog saveza.

E. Gangl,
starosta.

Miroslav Ambrožič,
načelnik.

Dr. Riko Fux,
tajnik.

Sokolstvo za braću pogorelce u Strumici

Svima bratskim župama i društvima!

Našu Strumicu na bugarskoj medi zadesila je velika nesreća. Navalila je na nju dušmanska osveta, koja je prouzročila jugoslovenskoj sokolskoj Strumici golemu nevolju: čitava je varoš pogorela do temelja. Niti jedna kuća nije ostala; sva je imovina žiteljstva uništena. Izgoreo je i Sokolski dom. Naša su braća i naše sestre u Strumici sada bez krova, bez odeće, bez imanja.

Nesreća, što je snašla Strumicu, boli nas to više, što je u njoj Sokolstvo jedva počelo sa svojim radom i pokazalo već najlepših uspeha. Sve je to sada pretvoreno u ruševine i pepeo.

Sav naš mnogobrojni sokolski rod širom naše domovine upozorujemo na njegovu bratsku dužnost i pozivljemo sve bratske župe i društva, da se požure nesretnoj braći i sestrama u Strumici na pomoć. Župe i društva neka odmah organizuju u svojem području rad za sabiranje novaca, odeće i rublja.

Sabrani novac treba poslati potpisanom starešinstvu, a odeće i rublje neka svako sokolsko društvo otpošlje svojoj župi. Župe će te darove pridržati sve dotle dok od nas ne dobiju uputa, na koji da ih naslov otpreme. Netom zaključiti u svojem području sabiranje odeće i rublja, mora svaka župa odmah poslati savezu tačan popis.

Braćo i sestre! Pohitite na delo bratske ljubavi, da se rascvate iz sadanjih razvalina u Strumici novo sokolsko življenje.

Zdravo!

Starešinstvo Jugoslovenskog sokolskog saveza u Ljubljani,

dne 6. kolovoza 1924.

E. Gangl,
starosta.

Dr. Riko Fux,
tajnik.

Svim bratskim društvima!

1. decembra sokolski praznik.

Ovogodišnji naš sabor u Zagrebu odredio je, da bude dan 1. decembra sokolski praznik na čitavom području Jugoslovenskog sokolskog saveza. Taj dan neka bude spomen-dan narodnoga i državnoga ujedinjenja. Taj dan neka naše članstvo spominja na žalosnu našu prošlost, na naše robovanje pod jarmom tuđinskih nam gospodara. Sećajmo se na 1. decembra i onog časa, kad nam je godine 1918. prviput zasijalo sunce zlatne slobode, kad smo se rešili ropskih lanaca i kad smo prvokrat osetili, da smo neodvisni gospodari na vlastitoj zemlji, gde se je združilo i ujedinio pretežni deo oslobođenoga jugoslovenskoga naroda.

Upozorujemo sva bratska društva, da se pripreve za proslavu ovogodišnjega 1. decembra. Svako društvo neka toga dne priredi sokolsku akademiju, kojom prilikom neka se drži i predavanje o značenju i svrsi našega praznika. Gde je akademija nemoguća, tamo neka se na svaki način drži bar predavanje, bez kojega ne sme biti toga dne nijedno društvo. Savezni prosvetni odbor izdat će potanki napatuk za proslavu 1. decembra, i svi društveni prosvetni odbori neka se trse, da se 1. decembra dostojno i zgodno proslavi u svim društvima.

Savezno je starešinstvo odredilo, da pripadaju svi dohoci, što ih budu bratska društva primila 1. decembra kod svojih priredbi, savezu, da se novčano opomogne.

1. decembra bit će ujedno savezni dan.

Da postignemo sanaciju JSS., neka sva društva na 1. decembra uz akademije i predavanja prirede također sabiranje u korist saveza.

Sva bratska društva upozorujemo, da je ovaj poziv kao oficijelni razglas, upozorujemo ih, neka odmah počnu s pripravama za dostojnu proslavu sokolskoga blagdana.

Zdravo!

Starešinstvo Jugoslovenskog sokolskog saveza
u Ljubljani, dne 15. septembra 1924.

Sokolski dnevni v Zagrebu

Po dolgotrajnih in intenzivnih priprava, ki so bile za pokrajinski zlet osredotočene v Zagrebu, za sokolski sabor pa v Ljubljani, toda so se vršile s sodelovanjem vsega jugoslovenskega Sokolstva, so se izvršili za zgodovino tega Sokolstva znameniti dnevi pokrajinskega zleta in sokolskega sabora v Zagrebu. Z malokatero prireditvijo, ki se je izvršila po uedinjenju jugoslovenskega Sokolstva, smo mogli biti tako zadovoljni, kakor smo lahko zadovoljni s potekom in uspehom zagrebških nastopov in zasedanj, dasi je baš to, da se zlet in sabor nista vršila še bolj ločeno, potek stvari vendar nekoliko oviralo. Bilo je preveč naenkrat in to poudarjam posebe, da je samo dobra priprava odvrćala zastoj in kolizije. Vse podjetje pa je bilo smelo zasnovano — priznanje za dobro izvršitev gre vsemu jugoslovenskemu Sokolstvu, ki je težko preizkušnjo dobro prestalo.

Zasedanje odsekov.

Dne 13. avgusta 1924. zjutraj ob sedmih so se pričele seje odsekov, ki so imeli nalogo, da pripravijo in predelajo tvarino za sabor. Odseki so bili sestavljeni tako, da je savezno starešinstvo poslalo v vsak odsek enega ali več poročevalcev, posamezne župe pa zopet po enega ali več odposlancev. Zasedalo je tudi po več odsekov naenkrat, prostore za to smo imeli na razpologo v realni gimnaziji.

Odsekov je bilo pet, in sicer:

Odsek za načelna vprašanja, ki ga je vodil starosta JSS., br. Eng. Gangl; poročevalci br. Ambrožič, Bajželj, Gangl;

organizačni odsek, ki ga je vodil br. Nande Marolt; poročevalci br. Fettich, Marolt, Švajgar;

savezni prednjaški zbor pod vodstvom načelnika JSS., br. Miroslava Ambrožiča;

prosvetni odbor pod vodstvom namestnika staroste JSS., br. Ivana Bajžlja; literarni in novinarski odsek, ki ga je vodil br. Miroslav Ambrožič.

Vsi odseki so bili dobro obiskani, povsod so bile zastopane vse župe, ki so poslale na sabor svoje zastopnike. Obravnavalo se je na podlagi od starešinstva JSS. in tehničnega odbora JSS. izdanih brošur (v srbohrvaščini in slovenščini), obsegajočih predloge in referate o vseh vprašanjih, ki jih je imel sabor rešiti. Debate so bile vobče stvarne, tuptam se je vendarle pokazalo, da so bili zastopniki nekaterih žup premalo pripravljene. — Savezni prednjaški zbor je med drugim izpremenil svoje ime v zbor župnih načelnikov. — Seji literarnega in novinarskega odseka so prisostvovali zastopniki petih Sokolstvu naklonjenih listov. — Pri večini sej je zastopala Češkoslovensko Obec Sokolsko članica predsedništva ČOS., sestra Božena Styblova.

Odseki so dne 13. in 14. avgusta izvršili svoje delo, dne 16. avgusta se je vršila še seja saveznega starešinstva, ki so se je s posebno prošnjo udele-

žili tudi zastopniki ruskega Sokolstva v emigraciji, ter seja komisije za ustavo, ki so se je udeležili br. Gangl, Paunković, Bajželj, Ambrožič, Fux, Budisavljević, Fettich, Marolt, Švajgar.

Sprejemi. Zastopniki drugih narodov.

Jugoslovenski Zagreb je širokogrudno sprejemal od vseh strani prihajajoče čete Sokolov. Organizacija nastambe in prehrane je bila dobra. Mesto je dobivalo vsako uro bolj lice sokolskega tabora. Čutilo pa se je, da nam del mestnega prebivalstva ni bil prijazen. Le tu pa tam je zavihrala kaka zastava raz hiše, tem pogosteje pa si čul vzklike, ki so bili naperjeni proti Sokolstvu; razruvana Ilica je najbolj jasno dokazala, da nas slavna hrvatska prestolica ne smatra za svoje ljudi — tako, kakor je bilo včasih v Mariboru, Celju, Gorici in Trstu, ko smo prišli med najbolj zagrizene Nemce in Italijane.

Toda tem topleje so sprejemali naši prijatelji. In ni jih malo naših prijateljev v Zagrebu, to se je pokazalo prvokrat pri prihodu bratov in sester iz Češkoslovaške in iz Poljske. Takrat se je zbralo več tisoč domačega občinstva, ki je slovanske goste viharno pozdravljalo ter jih obsipalo s cvetjem.

Sokolskih dni v Zagrebu se je udeležila odprava ČOS. z 200 člani in članicami pod vodstvom br. namestnika staroste ČOS. Vinc. Stěpaneka ter članov starešinstva ČOS., oziroma tehničnega odseka ČOS. br. K. Dvořáka, Agatona Hellerja, dr. Edv. Taborskega ter sester načelnice Milade Male in Božene Styblove.

Za poljski sokolski savez je prišlo sedem članov in dve članici pod vodstvom staroste saveza brata Adama Zamoyskega in načelnika dr. Časlava Klosa.

Na čelu številnega zastopstva ruskega sokolskega saveza, ki obsega ruske Sokole na Češkoslovaškem in v Jugoslaviji, je bil br. Dmitrij Vergun (Praga).

Javna telovadba.

Zagrebska sokolska župa je vaje in vso organizacijo nastopov sestavila sama ter tudi sama vodila vse nastope. Na čelu zletnega tehničnega odbora je stal načelnik zagrebske župe in namestnik saveznega načelnika, stari borec brat Dragutin Šulce.

Zletišče so postavili v mestu (Miramarska ulica) na sportnem igrišču «Penkala». Obdajale so ga visoke tribune, pod tribunami so bili nameščeni prostori za oblačilnice, za njimi pa obsežni prostori za zbiranje članstva. Vhod na telovadišče za telovadce je bil eden. Prostor za telovadbo sam ni bil ograjen, teren pa je bil v primeru deževnega vremena premehak in blaten.

Dne 15. avgusta so se izvršile skušnje, popoldne ob pol štirih pa je pričela prva javna telovadba. Tribune so bile zasedene, obisk od strani gledalcev krasen. Kralja je zastopal armadni poveljnik, general Božidar Srečković. Spored javne telovadbe je bil bogat in pester. Vrstili so se naši s Čehoslovaki; nastopali so vsi oddelki: deca, naraščaj, vojaki in članstvo. Češkoslovaške žene (109) so krasno izvajale svoje vaje s palicami, vzorna vrsta ČOS., ki jo je vodil br. Fr. Pecháček, pa je imela nemalo smolo z orodjem. Pričela je vaditi na drogu, ki se je med izvedbo vaje podrli; v mehkih tleh bi moralo biti orodje bolj sigurno postavljeno. Tudi drugi drog, na katerem so hoteli začeti, ni stal sigurno. Pripravili so si torej visoko bradljo, ki pa je bila zopet slaba. Kljub vsem težkočam pa so potem izvajali krasne vrhunške vaje na visoki bradlji ter želi od strani občinstva gromovito priznanje. — Glavno točko tega dneva, obvezne proste vaje članov, ki so bile zelo težke, je izvajalo 812 članov — izvedba je bila povoljna. Članice nastopilo s svojimi obveznimi prostimi vajami 554 —

Zelo lepa je bila večerna akademija, ki se je vršila v narodnem gledališču. Obsegala je deset točk, od katerih so jih pet dali bratje in sestre Čehoslovaki.

Druga javna telovadba bi se bila morala izvršiti v nedeljo, dne 17. avgusta, toda je zaradi deževnega vremena odpadla, zato pa so aranžirali akademijo v gimnazijski telovadnici, pri kateri so se v nastopanju zopet vrstili Čehoslovaki in naši. Tudi ta akademija je dobro uspela.

Tekmovalna telovadba.

Tekme so se vršile v soboto, dne 16. avgusta. Člani so tekmovali v tekmi vrst in posameznikov višjega, srednjega in nižjega oddelka, v prosti tekmi in v posebni tekmi; članice pa v tekmi vrst (posameznic) enotno.

Tekmovalo je: članov v višjem oddelku troje vrst z 22 posamezniki, v srednjem oddelku 4 vrste s 30 posamezniki, v nižjem oddelku 8 vrst s 47 posamezniki; v prosti tekmi 16 članov in v posebni tekmi 22 članov. — Članic je tekmovalo 44 v 5 vrstah.

Vrste in posamezniki članov so tekmovali s prostimi vajami, na drugo, bradlji, krogih, konju na šir, konju vzdolž, v skoku v višino in v daljino, v plezanju, metanju krogle in v teku. — Članice so tekmovali s prostimi vajami, z redovnimi vajami, na krogih, bradlji, gredi, v skoku v daljino, metanju žoge, metanju krogle in v teku.

Uspehi v višjem oddelku:

I. vrsta Celje (od 710 dosegljivih točk) 654 točk, 92·11 %;

II. „ „ s 669 točkami, 79·60 %;

III. „ Sušak s 516·5 „ 61·48 %.

Posamezniki (dosegljivih 120 točk): I. Kuščer Miljutin (Ljubljana), 111·5 točk, 92·91 %; II. Osvald Miha (Ljubljana), 109 točk, 90·83 %; III. Vidmar Stane (Ljubljana), 107 točk, 89·16 %.

Srednji oddelek:

I. vrsta Zagorje ob Savi (od 710 dosegljivih točk) 613 točk, 86·33 %;

II. „ Karlovac s 599 točkami, 84·36 %;

III. „ župe Bjelovar s 596 „ 83·94 %.

Posamezniki (dosegljivih točk 100): I. Sršen Srečko (Zagorje ob Savi) s 100 točkami, 100 %; II. Han Tomislav (Karlovac) s 97 točkami; III. Heruc Vlado (Križevac) s 94 točkami.

Nižji oddelek:

I. vrsta Celje (od 710 dosegljivih točk) 654 točk, 92·11 %;

II. „ Karlovac s 582 točkami, 81·97 %;

III. „ Zagreb I. s 573 „ 81·70 %.

Posamezniki (dosegljivih 100 točk): I. Lavrač Oskar (Celje) s 100 točkami; II. Miletić Milivoj (Prijeđor) s 96·5 točke; III. Dular Ciril (Novo mesto) z 91·5 točke.

V prosti tekmi sta bila najboljša Papić Đuro (Vršac) z 98 točkami in Plavšić Vojislav (Sombor) z 69 točkami.

Najboljši uspehi: Tek na 100 y 11²/₅ sek. (Papić); krogla 8·10 kg 11·30 m (Papić); dviganje 40 kg težke uteži 22krat (Papić); skok v višino brez deske 145 cm (Plavšić); skok v daljino brez deske 585 cm (Plavšić); skok v višino z desko 155 cm (Bognar Josip, Zemun); skok v daljino z desko 570 cm (Aritanović Vlado, Kraljevo).

Najboljši uspehi posebnih tekem: Tek na 100 y 11 sek. Modec Ljudevit (Zagreb I.) in Goricki Anton (Zagreb I.); tek na 200 m 25 sek. Modec; tek na 500 m 81 sek. Adamović Nemanja (Sombor); dviganje bremena 50 kg oberočno Papić Đuro (Vršac) 22krat; metanje krogle 8·10 kg 11·85 m Papić;

metanje diska 27·65 m Papić; metanje žoge 2 kg 44·80 m Papić; metanje kopja v daljino 41·50 m Papić; metanje kopja v tarčo Kuzmanović Sava (Novi Sad) 8 točk; skok v višino z mesta brez deske 100 cm Petar Franjo (Križevac); skok v višino z zaletom brez deske 165 cm Plavšić Vojislav (Sombor); skok v daljino z mesta brez deske 265 cm Detoni Marjan (Križevac); skok v daljino z zaletom brez deske 590 cm Ilić Đorđe (Novi Sad); skok ob palici v višino 275 cm Plavšić; skok ob palici v daljino 700 cm Plavšić; triskok 10·4 m Ilić; plavanje na 100 m v stoječi vodi 89 sek. Mudrinski Lazar (Srbo-bran).

Uspehi članic:

- I. vrsta Celje (od dosegljivih 570 točk) 505 točk, to je 88·59 %;
- II. „ Novo mesto s 471 točkami, 82·63 %;
- III. „ Zagreb I. s 420 „ 73·68 %.

Posameznice (dosegljivih 80 točk): I. Černejeva Marica (Celje), 75 točk, 93·75 %; II. Murnova Iva (Novo mesto), 74 točk, 92·5 %; III. Trdinova Nina (Celje), 73 točk, 91·25 %.

Sprevod.

V nedeljo dopoldne je priredilo Sokolstvo krasen obhod po zagrebških ulicah. Sprevod se je otvoril na zletišču. Pred njim je jezdilo 185 jezdecev, na čelu pa je korakalo starešinstvo JSS. z zastopniki ČOS., poljskega in ruskega Sokolstva (26 oseb), temu je sledilo 189 Čehoslovakov v kroju, 27 ruskih Sokolov, 63 praporov, 336 jugoslovenskih naraščajnic, 744 jugoslovenskih članic iz 18 žup, 176 moškega naraščaja, 1472 članov v kroju iz 24 žup, 236 članov v telovadni obleki, 104 članice v narodnih nošah, 1200 Sokolov v seljaških oblekah in 88 jezdecev v seljaških oblekah; skupaj 4848 oseb. Na čelu je svirala vojaška muzika, med povorko so bile razvrščene sokolske glasbe in fanfare.

Ulice, po katerih je Sokolstvo korakalo, so bile polne narodnega občinstva, ki je prekipevalo od navdušenja. Neverjetno se nam je zdelo, da korakamo v senci bajonetov, ko je padalo na nas samo sveže cvetje; ko prijaznih klicev in burnih pozdravov ni bilo konca; ko smo videli okižena okna in v njih od veselja žareče obraze. V tem cvetju in pozdravih je bilo toliko lepega in prisrčnega, da nas niso mogli motiti v nekaterih hišah globoko zastrta in tesno priprta okna.

Sprevod se je ustavil pred narodnim gledališčem ter se v tamošnjem parku slikovito razvrstil. Z gledališkega balkona, kamor je prišel tudi zastopnik vlade, gospod minister Pečić, je pozdravil zbrano Sokolstvo starosta JSS. br. Engelbert Gangl.

Po pozdravu je sprevod nadaljeval svojo pot, začelo je precej deževati, in v bližini zletišča, proti kateremu se je vračal po drugih ulicah, se je razšel.

Pozdrav staroste JSS., br. Gangla.

Bratje in sestre!

Kot starosta Jugoslovenskega sokolskega saveza vas vse, kolikor se vas je zbralo na tem prostoru, bratsko pozdravljam! Zdravo!

Pozdravljam vas, sinovi in hčere naše zemlje! Pozdravljam vas, sestre in bratje Poljaki! Pozdravljam vas, sestre in bratje Čehoslovaki! Pozdravljam vas, sestre in bratje Rusi! Moj pozdrav leti s tega kraja kakor vedra, vesela, ponosna misel po vsej veliki, prostrani, krasni in mogočni naši slovanski zemlji in se bratskemu poljubu enako spušča na čelo vsej nebrojni in silni naši slovanski sokolski rodovini, ki je le majhen del same sebe poslala v slavni Zagreb!

Pozdravljeni, pozdravljeni tisočkrat! Zdravo!

Moj pozdrav je odjek naših gorá in naših dolin, on je odmev bučanja našega morja, on je pesem hrumečega viharja — on je govor in molitev bratske duše, ki je vanjo planila vsa veličast tega sijajnega trenutka, ki more danes vsa svoja vznesena čuvstva stisniti in izliti v en sam vzklik: Zdravo vsi, zdravo vsak! Zdravo tebi, naš Zagreb!

Sokoli smo deca solca in svobode! Čiste in poštene so naše namere, velike so naše naloge, a vse naše življenje je eno samo žrtvovanje, ki ne zasleduje ni koristi ni slave za nas same, nego ki hoče z vso blagodatjo, koja je človeškim moralnim in fizičnim močem dosegljiva, okoristiti in poveličati našo domovino!

Zdravo, domovina! Ti edina, ti ljubljena, ti z mukami in s smrtjo stotisočev pridobljena, ti naša — sokolska!

Naša ljubezen do tebe je bolj globoka nego naše morje, ona je višja, nego so naše gore, ona je ognjevitejša nego naše sonce! Ona se užiga detetu v zibelki, ona ugasne z zadnjim dihom, ko se izteče življenje v grobu!

Zarovita neoskrunjenost sokolskih zastav in emblemov pa nosj svojo sijajno svetlost preko mej naše države! Zato ste nam vedno v mislih in v srcu vsi bratje in vse sestre, ki živite kjerkoli na lastnih rodnih tleh v sponah odvisnosti in robstva! Vi ste danes in vekomaj najbolj naši! To je naša zemlja, to je del naše domovine! Zdravo ti, zarobljena deca naše zemlje!

Čuj nas, večni Bog! Čuj našo zakletev: Zvesti do smrti plemenitim sokolskim idealom, hočemo v zvezi s svojimi slovanskimi brati verno služiti svoji očetnjavi, ki nam ostani vekomaj nedeljiva in ujedinjena!

V to ime vsem še enkrat bratski sokolski: Zdravo!

Otvoritvena seja sabora.

Takoj po končanem sprevedu so odšli odposlanci žup in društev v Saborno zbornico na Markovem trgu k otvoritvi II. jugoslovenskega sokolskega sabora. Otvoritvi so prisostvovali: zastopnik Nj. Veličanstev kralja in kraljice armijski komandant general Božidar Srečković, zastopnik narodne vlade minister D. Pečić, zastopnik vojske divizijski general Uzun Mirković, banski svetnik dr. Tončić, izvršujoč posle velikega župana v Zagrebu, zastopniki tujih držav: konzuli Poljske, Češkoslovaške, Francije in Chile.

Sabor je otvoril starosta JSS, br. E. Gangl s krasnim govorom, ki ga prinašamo na drugem mestu,¹ nato so pozdravili Sokolstvo in sabor zastopnik kralja, zastopnik vlade, br. Vincenc Stěpanek za ČOS., br. Szczepanski za poljsko sokolsko zvezo, br. Vergun za ruski sokolski savez, general Uzun Mirković v imenu vojske.

Vsi pozdravni govori so bili pristrčni, polni razumevanja za sokolsko stvar, polni priznavanja in domovinske ljubezni. Na obrazih si videl svečano razpoloženje, povsod je odseval globoki vtisk, marsikatere oko je bilo rosno.

Po otvoritvenih govorih je bil sprejet poslovnik, na kar je brat starosta Gangl napovedal nadaljevanje saborskega zasedanja na drugi dan zjutraj ob sedmih.

Še o zletu.

Kakor smo že spredaj omenili, je zagrebški zlet vodila zagrebška sokolska župa, ki je določila za priprave posebni centralni odbor z vrlim bratom dr. Otonom Gavrančičem na čelu, neumorni br. Ante Brozović mu je bil tajnik. Tehnično delo je vodil načelnik br. Dragutin Šulce, njegov izdaten pomočnik je bil njegov namestnik Fran Lhotsky. Posamezne odseke centralnega odbora so vodili: Slavnostni br. Jurica Gašparac; finančni br. Viktor Heumer; novinarski br. Ante Brozović; sprejemni br. Dušan Bogunović, stanovanski br. Tošo Janjanin; prehranjevalni br. Nikola Ivančević; gradbeni

¹ Glej Jugoslovenski Sokol str. 82.

br. Dragan Popović; železniški br. Vladislav Kostić; zdravstveni br. dr. Jovo Mrvoš; redarstvo br. dr. Branko Mrvoš.

Njihovo delo je bilo ogromno, izvršili so pa to delo tako, da jim pristoja vse priznanje. Pripravili in izvršili so zlet v njegovem jedru, razen tega so mu dali še vse ono, kar je potrebno, da tak zlet spremlja: koncerte, lepo organizirane veselice, na katerih se je razvila prijetna zabava, predstavo v narodnem gledališču in podobno.

Jugoslovenske žene so priredile gostom in Sokolstvu sijajen obed, istotako zagrebška sokolska župa. Oba obeda sta imela vseslovenski značaj, na njih smo se razumeli v ruskem, poljskem, češkem in jugoslovenskem jeziku. Govorjeno je bilo iskreno in posledice sporazuma ne morejo izostati.

Jugoslovenski Zagreb je pokazal ob priliki tega zleta toliko zrelosti, delavnosti, razumevanja in iskrene gostoljubnosti, da mu mora biti hvaležno za to vse jugoslovensko Sokolstvo. Popravljal je sproti ono, kar so zagrešili drugi, in to, kar so zagrešili drugi napram našim gostom drugih slovanskih narodnosti, to je bilo neopisno bridko.

Zalostno poglavje.

Pri nas se dogajajo neverjetne stvari. Ena izmed teh neverjetnosti je naravnost besno sovražstvo napram nam od strani onega dela hrvatskega naroda, ki mu tvori Hrvatski sokolski savez elitno organizacijo. In to zaradi česa? Zaradi tega, ker je JSS. ostal zvest ideji edinstvene jugoslovenske države in edinstvenega Sokolstva, za katero so glasovali na I. saboru v Novem Sadu pred petimi leti zastopniki Hrvatskega sokolskega saveza r a v n o t a k o, kakor zastopniki srbskih in slovenskih Sokolov. Ker smo ostali pri sklepih, ki smo jih zaključili soglasno in skupno z zastopniki hrvatskih Sokolov, nas obešajo političnim strankam; nas identificirajo z drugimi organizacijami; nam dajejo poniževalne priimke v svojem časopisju; nas psujejo na ulici; dejansko napadajo celo naše naraščajnice; se spozabijo tako daleč, da napadajo tuje državljane, ki posetijo zagrebški sokolski zlet.

Kam naj opredelimo te sramotilce s slavo in z junaštvom ovenčanega hrvatskega imena?

Spominjamo se pohodov v Maribor, Celje, Gorico, Trst. To je bilo v onih časih, ko so bila ta mesta proglašena za nemško, oziroma italijansko posest. Mi tega nismo mogli priznati, ker smo se zavedali, da so to naša mesta, kakor so še danes. Zagrizeni Nemci in Italijani so se pod avstrijskim protektoratom zaletavali v nas in bajoneti so nam svetili. Toda mi smo odbijali vse napade in vesela nam je bila obramba naših krajev. Takrat so nemški in italijanski listi pisali o svoji narodni posesti, o predrznosti tujcev, ki si upajo izzivati s svojo prisotnostjo na njihovih tleh; hujskali so, toda niso se spozabili do tako nezmernege tona, v kakršnem so se glasili nam nasprotni listi pod hrvatskim imenom pred zletom, med zletom in po zletu. Po tem hujskanju je nastopila ulica — poulično, in «ogroženi narod» je odobral te izpade, pa se ni zavedal historične sramote.

Nastopila je vojska z bajoneti — kakor v onih časih — zaprli so kavarne in gostilnice, «hrvatski» Zagrebčani pa so psovali in pljuvali naprej.

Razmerje napram ruskemu Sokolstvu.

Zastopniki ruskega sokolskega saveza, ki ima svoj sedež v Pragi in obsega odseke ruskih Sokolov na Češkoslovaškem in v Jugoslaviji, so se oglasili s prošnjo, naj se reši vprašanje njihovega in našega medsebojnega razmerja. V ta namen se je vršila dne 18. avgusta popoldne posebna seja, ki so se je udeležili za ČOS. namestnik staroste ČOS. br. Vincenc Štěpánek, načelnica Milada Mala, člana predsedništva ČOS. E. Táborsky in Božena

Stýblova; za JSS. pa starosta E. Gangl, namestnik staroste Paunković, načelnik Ambrožič, tajnik dr. Fux in člana starešinstva dr. Budisavljević in Švajgar.

Ruski emigranti so ustanovili za svoje ljudi, ki so člani naših sokolskih društev, posebna društva, gnezda imenovana. Ta gnezda imajo namen, da gojijo propagando za Sokolstvo med Rusi in da gojijo sokolsko prosvetno delovanje v svojem področju. Ruska gnezda se podreajo nadzorstvu in disciplini našega sokolskega saveza.

Sklenilo se je, da v tem zmislu ruska gnezda lahko delujejo, JSS. pa pošlje v njihovo organizacijo svojega zaupnika.

Zastopnika ruskega Sokolstva, brata Vergun in Drejling, sta vzela sklep na znanje; za zaupnika JSS. v ruski organizaciji je bil določen namestnik staroste JSS. br. Gj. Paunković.

Vseslovenski sokolski savez.

Takoj za sejo glede ruskih Sokolov se je vršila skupna seja zastopnikov čehoslovaškega, jugoslovenskega, poljskega in ruskega Sokolstva.

ČOS. so zastopali bratje in sestre: namestnik staroste Vincenc Štěpánek, načelnica Milada Malá, člana predsedništva ČOS. E. Táborský in B. Stýblova. JSS. so zastopali bratje: starosta E. Gangl, njegov namestnik Gj. Paunković, član starešinstva dr. Srdjan Budisavljević in starosta zagrebačke župe dr. Oton Gavrančić. Poljski sokolski savez so zastopali br. predsednik Adam Zamojski in člana predsedništva Witold Tyrakowski in Aleksander Szczepanski. Ruski sokolski savez sta zastopala br. starosta Dmitrij Vergun in član starešinstva Roman Drejling.

Predmet razgovora je bila ustanovitev vseslovenskega sokolskega saveza.

Po razgovoru delegatov je bila sprejeta nastopna resolucija:

Predstavnici sokolskih saveza: českoslovačkoga, jugoslovenskoga, poljskoga in ruskega, sakupljeni na konferenciji u Zagrebu dne 18. avgusta 1924. izjavljaju:

Smatramo neophodno potrebnim za razvitak sokolske i slovenske ideje ostvarenje slovenskoga sokolskoga saveza.

U ovom savezu gledamo siguran put za zblizenje i zdruzenje slovenskih naroda.

U tu svrhu predstavnici prisutnih sokolskih saveza izabiru pripremni odbor, u koji svaki savez izašalje po dva člana. Odboru se stavlja u dužnost, da u roku od 3 mjeseca pripremi materijal i predloge za konferenciju, koja će imati da konačno ostvari Slovenski sokolski savez.

Pripremni radovi i saziv ove konferencije, koja imade da se održi najkasnije do konca godine 1924., povjeravaju se bratu Adamu Zamoyskom, starješini Poljskoga sokolskoga saveza.

U Zagrebu, dne 18. avgusta 1924.

E. Gangl i. r. V. Štěpánek i. r. Adam Zamojski i. r. Dm. Vergun i. r.

V pripravljalni odbor so bili izvoljeni bratje: E. Gangl, Gj. Paunković, dr. J. Scheiner, V. Štěpánek, A. Zamojski, A. Szczepanski, D. Vergun in V. Poljanski.

II. jugoslovenski sokolski sabor.

Delovna seja II. jugoslovenskega sokolskega sabora se je pričela dne 18. avgusta ob sedmih zjutraj v telovadnici realne gimnazije. Verifikacija sta izvršila brata tajnik dr. Fux in statističar V. Švajgar.

Sabor sta menjaje vodila starosta E. Gangl in namestnik staroste Gj. Paunković.

Tajniki sabora: br. dr. Fux, Čobal, dr. Branko Mrvoš (nam.); zapisnikarji br. dr. Fettich, Josip Jeras, dr. Nikola Mrvoš; namestniki zapisnikarjev:

br. Vladimir Kušcer, Ante Brozović, Velja Popović; blagajnik br. Kajzelj, namestnika blagajnika br. Dev in Viktor Heumer; overovitelja zapisnika br. dr. Gavrančič in Vilko Turk; skrutinatorja br. Kosta Petrovič in prota Jakšič.

Prisotnih je bilo 50 delegatov, ki so zastopali 22 žup, in 262 delegatov, ki so zastopali 191 društev, 15 članov starešinstva JSS. Zastopane niso bile župe Ljubljana, Osijek, Pacifik in Zaječar.

Kot poslušalci so zastopali ČOS.: brata Štěpánek in Táborský ter sestri Malá in Stýblová.

Resolucije in sklepi odsekov so prišli na dnevni red točno po prej določenem sporedu, in sicer:

- I. a) Naše naloge (poročevalec Gangl);
- b) Sokolstvo, narod, država in politika (Gangl);
- c) Sokolstvo in verstvo (Gangl);
- č) Sokolstvo in narodna vojska (Ambrožič);
- d) Sokolstvo in selo (Ambrožič);
- e) Sokolstvo in šola (Bajželj);
- f) Sokolstvo in druge organizacije v narodu (Bajželj).

II. Vprašanje vzgoje in organizacije tehničnih organov (Ambrožič).

III. Vprašanja, ki jih je rešil organizacijski odsek (Marolt, Švajgar).

IV. Poročilo prosvetnega odbora (Bajželj).

V. Poročilo o sklepih literarnega in novinarskega odseka (Ambrožič).

VI. Sokolska ustava (Fux).

Od odsekov predloženi sklepi so bili deloma sprejeti, deloma nebitveno izpremenjeni. Debate so bile stvarne, deloma pa so, kakor v odsekih, kazale nepoučenost govornikov. Potek sabora je bil skoz in skoz dostojen in Sokolstvu primeren.

Vse sklepe je izdalo starešinstvo JSS. v posebni knjigi, ki je že izšla s slovenskim besedilom. V srbohrvaščini izide v kratkem.¹ M. A—č.

I. Bajželj:

Vtiski z zagrebškega zleta in sabora

Za nami so dnevi II. jugoslovenskega sokolskega sabora in z njim združenega pokrajinskega zleta v Zagrebu. Bili so to dnevi resnega in trdega sokolskega dela za vse posetnike. Uprava, organizacija, prosveta in tehnika, torej vse stroke Sokolstva, so bile zaposlene do skrajnosti. Od jutra do večera so sledile seje odsekov druga za drugo točno po določenem sporedu. Živahno in stvarno so po večini sodelovali člani v vseh odsekih. Splošno je bilo opažati, da so se vse župe poglobile v predložene referate in poslale zastopnike, ki so preštudirali in premislili stvarino, ki je bila predelana v posameznih odsekih. Vendar pa so bili med člani, ki so se udeleževali debat, še nekateri, ki niso zadostno poznali niti dosedanje sokolske organizacije niti niso bili dobro pripravljani na predložene izpremembe in predloge. Nekaterim zopet je bilo več za besedilo nego za stvarno vsebino. Toda tudi to ni škodilo poteku razprav in večkrat celo nekoliko koristilo. Vobče so bile vse seje končane v najlepšem soglasju in po večini vsi zaključki storjeni soglasno. Stvarno so torej odseki absolvirali dosti več in podrobnejšega dela nego na prvem saboru. Naša organizacija — pa bodisi v upravnem ali v tehničnem pogledu — je bila na II. saboru tako izpopolnjena in dovršena, da boljše biti ni mogla. Zdaj je dolžnost in naloga naših edinic in članov, da saborne sklepe izvršijo in se po njih ravnaajo.

¹ Organizacija Jugoslovenskega sokolskega saveza. 144 strani. Naroča se v savezni pisarni v Ljubljani, Narodni dom. Cena 40 Din.

V glavnih načelnih vprašanjih ni bilo razdvojenih mnenj. Princip edin-
stvenega jugoslovenskega Sokolstva je bil osvojen soglasno in z velikim
odobravanjem in navdušenjem. Nova sokolska ustava, ki poudarja glavna
naša načela, je bila sprejeta z največjim entuziazmom. Izjava nekega separa-
tista v debati, izvršeni po zaključku sabora, da bodo člani župe dobili
batine (značilno!), ako se polastijo župnega vodstva, je bila kvitirana z
veselim posmehovanjem. Ti in podobni pojavi so neizpodbitno dokazovali,
da je naše članstvo uverjeno in trdno prepričano o ideji jugoslovenskega
uedinjenja. Sedež starešinstva JSS. je bil z veliko večino glasov določen v
Ljubljani do prihodnjega sabora. Je to sicer zaupnica dosedanjemu vodstvu,
ki je bilo pri določitvi sedeža pasivno, oziroma se je izjavilo za premestitev;
če je ta sklep v vsakem oziru koristen, je težko ugotoviti.

Najgloblji in najlepši vtisk je zapustila pri vseh navzočih svečana otvo-
ritev II. jugoslovenskega sokolskega sabora. Pri tej priliki izrečeni govori
vseh govornikov brez izjeme so segali poslušalcem v dušo in srce, zato so
bili spréjeti z viharnim odobravanjem. Škoda, da je premajhna dvorana
onemogočila prisotnost večjega števila članstva in poslušalcev.

Iz srca smo si želeli, da bi bilo navzočih vsaj nekaj naših nasprotnikov,
ki vidijo v nas vse mogoče napake in pregrehe — vse pezdirje, le svojih
lastnih brunov ne. Dobro in premišljeno prečitajte vsi, ki ga niste čuli na
lastna ušesa, govor br. staroste! Tudi njim, ki niso v naših vrstah, je bil
deloma namenjen, žal, da najbrže ne bo našel umevanja in priznanja.

Med vesele dogodke zagrebških dni spada tudi sestanek zastopnikov
češke, poljske, ruske in naše sokolske organizacije. Soglasne izjave za zopetno
ustanovitev Slovanske sokolske zveze je vesel pojav, ki se bo uresničil v
najkrajšem času in bo temelj za vzpostavitev slovanske solidarnosti in vza-
jemnosti. 18. avgust 1924. bo dan prvega reda v slovanski in sokolski zgodovini.
Led je prebit. V daljavi se svitajo prvi žarki vzhajajočega slovanskega
solнца. Slovanska sokolska zveza mora združiti v sebi vse slovanske narode,
sokolska misel naj jih združi v bratstvu in ljubezni. Da nismo ustvarili v
Zagrebu ničesar drugega nego priprave za Slovansko sokolsko zvezo, bilo
bi i to dovolj.

Zagrebška sokolska župa, ki je imela skrb za posetnike sabora in zleta,
je izvršila svojo nalogo povoljno. Čuti ni bilo pritožb glede stanovanja in
prehrane, le lokali za sabor niso povsem odgovarjali. Telovadnica, kjer se
je vršil plenum sabora, je jako neakustična dvorana, tako da so se zborovalci
slabo razumeli govornike, četudi so se ti trudili govoriti glasno. So to sicer
malenkosti, toda dobro bo, da v prihodnje tudi te odpadejo.

Zlet — v kolikor ga ni pokvaril nedeljski dež — je bil dober, disciplina
vobče prav dobra. Proste vaje članov, glavno merilo za izvežbanost, discipli-
nino in požrtvovalnost telovadcev, so bile izvajane nepričakovano dobro. Ta
klasifikacija velja seveda z ozirom na težke in za maso ne posebno prikladne
vaje. Objektivni opazovalec mora priznati našim članom veliko dobre volje
in pazljivosti. V naših telovadcih imamo izborn material, ki ga bo mogoče
pod dobrim vodstvom privedi na visoko stopnjo telesne izvežbanosti, pa
tudi duševne in srčne kulture. Proste vaje članov so napravile najboljši
vtisk. Isto smemo poudarjati o prostih vajah članic. Vaje za deco so bile
nekoliko preveč dolgočasne, za to stopnjo si želimo živahnega kretanja, ki
odgovarja naravnemu nagonu mladine. Vaje naraščaja, žal, nismo videli, ker
so bile na sporedu nedeljske javne telovadbe. Sploh se pa tehnična stran
zleta ne dá točno presoditi, ker je zaradi slabega vremena odpadel nedeljski
nastop, kar je v vsakem oziru velika škoda.

Tekme sicer niso bile na višku, vendar pa so pokazale, da so med po-
samezniki dobri telovadci. V srednjem in nižjem oddelku sta prva tekmo-
valca dosegla po 100 %, ostali prvi trije iz vsakega oddelka pa čez 90 %;

v višjem oddelku pa je prvi tekmovalac dosegel 92 %. Najboljše vrste so si priborile v višjem oddelku 87 %, v srednjem 86 % in v nižjem 92 %. Številčno pa tekme niso bile na vrhuncu, izvzemši pri prosti tekmi. Izkazalo se je, da telovadci pri pripravah k tekmam preveč površno čitajo predpisane vaje, zato so uspehi mnogokrat slabi. Tudi pri tekmi članic je bilo premalo tekmovalk, uspehi pa so bili dobri; prva vrsta 88 %, najboljša tekmovalka 93 %. Točnost pri izkušnjah in tekmah ni bila najlepša, vodstvo zletov pa naj bi se držalo vselej napovedane ure in netočneži bi kmalu izostali.

Povorka je bila pravočasno sestavljena in pohod se je pričel ob določeni uri. Občinstva se je nabralo toliko na ulicah, kakor z ozirom na nekvalificirano in skoraj na teror spominjajočo gonjo gotovih listov nismo pričakovali. Osupnilo nas je tudi navdušeno pozdravljanje in obsipanje s cvetjem, kar nas je prepričalo, da so gledalci res naši prijatelji ne pa samo radovedneži. Mučen vtis pa je napravila razdrta Ilica, po kateri je deloma šla tudi povorka. Nekateri so bili mnenja, da so se poprave cestne železnice na Ilici vršile namenoma za časa našega zleta. Red in disciplina v povorki sta bila popolna.

Poleg lepih in veselih dogodkov pa smo v teh dneh doživeli v Zagrebu tudi žalostne in vsega obžalovanja vredne doživljaje. Zalostne zategadelj, ker so jih povzročili sinovi našega naroda, zaslepljeni in zapeljani po ljudeh, ki vidijo v separatistični gonji spas svojega naroda, obžalovanja vredni pa zato, ker so se izvršili ob času, ko so bili v Zagrebu tudi zastopniki ostalih slovanskih narodov, na katere so napravili najžalostnejši vtis.

Da so bili ti dogodki vroča želja gotovih krogov, dokazujejo nesramni in ogabni članki, ki so jih prinašali že nekaj tednov pred zletom in ob zletu nekateri zagrebški listi, v prvi vrsti «Hrvat» in «Hrvatska Zastava». Mnogo teh člankov je napisal in podpisal znani bivši urednik «Hrvatskega Sokola» dr. Dečak. Mož, ki ima posebno strupeno pero, je svoječasno v «Hrvatskem Sokolu» blatil jugoslovensko in češko Sokolstvo v takem tonu, da je kulturnega človeka gotovo nevedno. In zdaj je dal svoje duševne proizvode na razpolago zagrebškim dnevnikom. Mi doslej nismo nikdar odgovarjali na te izbruhe in tudi danes ni naš namen voditi s takimi dopisniki polemike. Beležimo samo dejstva, da bodo tudi zanamci vedeli, v kakšnih razmerah je živelo jugoslovensko Sokolstvo. Ti listi so trdili, da se vrši zagrebški zlet v ta namen, da bo jugoslovensko Sokolstvo onemogočilo sedanjo vlado, četudi so dobro vedeli, da je bilo pred petimi leti določeno, da se vrši II. sokolski sabor letos v Zagrebu, in da je bilo pred letom sklenjeno, da se istočasno s saborom vrši tudi pokrajinski zlet. Zatrjevali so, da pride iz Slovenije 200 do zob oboroženih Orjunašev, ki bodo napadali zagrebške meščane. Slične in neverjetne trditve so razglašali z namenom, da bi razburili zagrebško meščanstvo in osovražili jugoslovensko Sokolstvo, češ, da je že izzivanje, ako jugoslovenski Sokoli pridejo v Zagreb.

To je bila dobra priprava za naš sprejem v Zagrebu. In res smo videli že v petek opoldne tolpo razgrajačev in izzivačev, ki se je pomikala po Gajevi ulici, na ves glas kričeč: «Dole jugoslovenski Sokol! Živio hrvatski Sokol!» Nihče izmed nas se ni zmenil za take izzive, pa tudi policija jih je ignorirala in jim pustila svobodno pot. Zvečer so zahtevali posebno vneti pasanti na ulicah od naših članov, ki so bili v civilni obleki, da snamejo sokolski znak, seveda brezuspešno. Nekega člana, ki je bil v kroju in je imel nalogo, da prinese v narodno gledališče, kjer se je vršila telovadna akademija, note za godbo k nastopu, so preganjali — bil je seveda sam — toliko časa po ulicah, da je prispel prepozno v gledališče, ker kot tujec ni znal za ulico, po kateri naj bi jim bil utekel. Takih in podobnih pojavov je bilo več, in le mirnosti in hladnokrvnosti naših članov se moramo zahvaliti, da niso odgovarjali na inzulte. Navajamo pa samo dejstva, katerim smo bili priča.

Uverjeni smo, da so bila tudi v nedeljo popoldne, ko so nastali hujši spopadi, vzrok izzivanja od strani nahujskanih elementov. V dokaz naj sledi še ta-le značilni dogodek:

Nekaj članov saveznega starešinstva in zastopnik ruskega Sokolstva, starosta br. D. Vergun iz Prage, se je peljalo v avtomobilu od sabora do restavracije «Kolo», ker je močno deževalo. V neposrednji bližini «Kola» so bili pozdravljeni s sledečimi izrazi: «Hulje, svinje, izdajice hrvatskega naroda.» Da je ob takih in podobnih primerih zavrela kri tudi najmirnejšemu Sokolu, je naravno.

Enaki prostaški napadi so se pojavljali v listih tudi po zletu. Jugoslovenski Sokoli so bili proglašeni za razbojnike in tatove. Starešine hrvatskih sokolskih društev pa so v listih razglasili in s svojimi podpisi potrdili, da se je na našem saboru razpravljalo o združitvi Sokolstva in Orjune, kar je seveda golo izmišljeno.

Odkrito rečeno, nas so taki napadi in neresnične trditve globoko zadele in to tembolj, ker so bili med nami gostje drugih slovanskih narodov. Poleg dobrih strani sta imela naš sabor in pokrajinski zlet v Zagrebu tudi žalostno plat, oboje pa smo vestno zabeležili, da ostanejo zaznamovani kot zgodovinski dogodki iz leta 1924.

IZ STAREŠINSTVA JSS.

XXIII. redna seja starešinstva JSS. dne 28. julija 1924.

Navzočni: Gangl, Ambrožič, Bajželj, Cigojeva, Čobal, Dev, Fettich, Marolt, Miklave, Rupnik, Svetlič, Švajgar in Turk. Opravičeni: Fux, Jeras, Kajzelj, Poženel.

Tajniško poročilo poda podstarosta br. Bajželj, ki poroča: Čestitke k častnemu nastopu sokolske vrste na olimpijadi so poslali: Jugoslovenski olimpijski odbor, pododbor v Ljubljani, Sokolsko društvo Karlovac, ki je priredilo 23. julija 1924. manifestacijski obhod po mestu, Solin, Požega, prednjaški zbor Dubrovnik, Brčko, Sokoli na letovišču v Rogaški Slatini, br. Kajzelj in župa Zagreb. — Sokolsko društvo v Makarski vprašuje, ali naj se udeleži razvija zastave «Orjune» v Makarski korporativno v kroju ali po deputaciji. Na predlog br. Ambrožiča se sklene, da ni ugovarjati temu, če se udeleži razvija manjša deputacija v civilni obleki z znakom, da pa se izrekamo proti korporativni udeležbi v kroju iz razloga, ker ni priporočati, da bi se Sokolstvo udeleževalo priredb drugih organizacij v kroju. — Sokolsko okrožje v Čapljini je priredilo zlet ter pošilja 12 razglednic na vpogled. — Dopisi glede sabora: Sokolska župa Zagreb odgovarja, da naj se ne dovoli nekemu ponudniku prodaja kart, ker imamo sami dosti lastne zaloge. — Vzame se na znanje, da so prostori Kazine v Zagrebu saveznemu starešinstvu za namere saborskih zborovanj na razpolago, enako, da glasbeni zavod ni na razpolago v to svrhu, ampak realna gimnazija. — Na predlog staroste br. Gangla se sklene, da se takoj pošljejo društvom preko žup tiskovine s poverilnicami za zastopnike na sabor. — Več društev župe Osijek se protivi temu, da bi župa, ki ni imela letos glavne skupščine, imela glasovalno pravico na saboru. Na predlog staroste br. Gangla se sklene, predložiti to zadevo v odločitev odborovi seji dne 3. avgusta 1924.

Brat načelnik predlaga, da se na prihodnji odborovi seji stavi predlog za odobritev podelitve savezne plakete bratom Ganglu, dr. Murniku in Kajzelju. Sprejeto.

Na predlog brata staroste Gangla se sklene predložiti prihodnji odborovi seji v odločitev vprašanje, kateri poslovnik in pravilnik se predlože saboru

v odobritev in katere naj odobri odbor sam. — Po daljši debati, v katero posežejo bratje Ambrožič, Čobal, Marolt, Bajželj in Gangl, se predlog staroste odobri s pristavkom, da naj pridejo pred sabor le oni poslovnik in pravilniki, oziroma njih deli, ki so načelne važnosti. — Br. Ambrožič sproži vprašanje, kako stališče naj zavzame savezno starešinstvo k vprašanju, kje bodo v bodoče sedež saveznega starešinstva, ter zagovarja misel, naj se sedež starešinstva čimprej prenese za stalno v Beograd. Opozarja na to, da je predložen predlog sokolskega društva I. v Zagrebu, da naj se na principih, ki so bili tozadevno sprejeti v Novem Sadu, ničesar ne izpremeni. — Po daljši debati, v katero posežejo bratje Ambrožič, Gangl, Bajželj, Deu in Fettich, se sprejme predlog br. Fetticha, da naj se referent v tej točki vzdržuje predloga, tolmači razloge, ki govore za to, da ostane sedež za naprej v Ljubljani, in one, ki govore proti temu stališču, ter sklep, ki ga napravi na podlagi njegovega referata odsek, zagovarja v plenumu. Slično stališče se zavzame k vprašanju sedeža bodočega sabora. — Br. Marolt predlaga, da naj se na vprašanje župe Mostar, kako je kaznovati člane župnega starešinstva, ki ne hodijo redno k sejam, odgovori, da na ta način, da se jih drugič ne voli v starešinstvo. Sprejeto. — Zaradi pritožbe br. Slobodana Petrovića iz Kule, ki je bil kaznovan zaradi tega, ker se ni udeležil povork ob priliki zleta v Sarajevu, se sklene vrniti stvar društvu z naročilom, da izvede pravilno disciplinarno preiskavo.

Br. Čobal vprašuje, kaj je s turnejo mednarodne vrste. Sklene se odločitev o tem prepustiti tehničnemu odboru, ker to vprašanje spada v prvi vrsti v njegovo področje.

XXIV. redna seja starešinstva JSS. dne 4. avgusta 1924.

Navzočni: Gangl, Ambrožič, Bajželj, Deu, Fux, Jamar, Kajzelj, Lozej, Švajgar. Opravičeni: Fettich, Hadži, Marolt, Miklave, Poženel, Svetlič, Turk.

Brat starosta otvori sejo in prečita pismo br. Lazarevića iz Strumice, v katerem sporoča o upepeljenju mesta po Bolgarih. Nasvetuje, oziroma prosi, da bi se dovolilo društvu v Strumici pobiranje darov, oziroma kuponov, v korist pogorelcem. Sklep: V Glasniku se objavi oklice na vse Sokolstvo za prispevke bodisi v materijalu bodisi v gotovini. Organizacija te podporne akcije se poveri bratom Ganglu, Kajzelju in Fuxu.

Faktura tvrdke Stane Vidmar za orodje olimpijske vrste se poravna. Nabavljeno orodje se inventarizira.

Društvo Djakovo prosi pojasnila glede saveznega poreza ustanovnikov. Odgovor: Vse članstvo brez razlike je podvrženo saveznemu porezu.

Nerazprodane olimpijske srečke so vrnjene olimpijskemu odboru v Zagrebu.

Br. Švajgar poroča o poškodbi br. M. Dolenc iz Žirov pri tekmi na Jese-nicah. Ker br. Dolenc ni bil priglašen v zavarovalni fond, se mu že izplačani znesek 200 Din prizna kot darilo iz zavarovalnega fonda.

Predlogi posameznih žup za sabor se dodelijo odsekom, v katerih kompetenco spadajo.

Društvo denarnih zavodov v Ljubljani vabi k seji dne 6. avgusta. Seje se udeležita brata Kajzelj in Turk (oziroma Fux).

Ponovno se prosi za že obljubljeni prispevek vlade k stroškom olimpijske vrste. Prošnja se naslovi na predsednika Lj. Davidovića. — Zadeva z olimpijskim pododborom v Zagrebu glede prispevka 20.000 Din je protokolirana in odposlana v Zagreb.

Koledar za leto 1925. založi savez; uredi ga br. Ambrožič.

V avdijenco k Nj. Veličanstvu kralju na Bledu se določijo bratje starosta, načelnik in tajnik.

Navzočni: Bajželj, Ambrožič, Cigojeva, Dev, Fettich, Fux, Jeras, Kajzelj, Lozej, Marolt, Švajgar, Trdinova, Opravičeni: Čobal, Gangl, Hadži, Jamar, Miklave, Poženel, Svetlič in Turk.

Tajnik br. Fux poroča: Kabinetna pisarna sporoča, da se Nj. Veličanstvo kralj Aleksander ne more udeležiti sabora v Zagrebu, ker prisostvuje 16. t. m. parastosu po svojem očetu kralju Petru.

Sokolsko društvo Jesenice prosi preko svoje župe, da se dovoli nošnja sokolskega kroja kapelniku njihove godbe, ki je rodom Švicar. Br. Ambrožič predlaga, da se to ne dovoli, ker bi bilo proti pravilom sokolske organizacije. Sprejeto.

ČOS. je poslala dopis, v katerem javlja svojo udeležbo na pokrajinskem zletu v Zagrebu; udeleži se ga 80 članov in 120 članic pod vodstvom brata Hellerja.

Banatska župa sporoča, da se je postavil v Velikem Bečkereku temeljni kamen za sokolski dom. — Sokolsko društvo v Ogulinu zagotavlja, da bo začelo delovati kar najagilneje. — Seje sindikata bank sta se udeležila kot zastopnika JSS. brata Kajzelj in Fux. Na tej seji je bilo sklenjeno, da se razpiše za zletno zemljišče javna dražba sporazumno z JSS.

Poročilo br. Švajgarja: Stanje katastra: 32.742, statističnih pol 350. Nova sokolska društva: Drvar (župa Banjaluka), Ugljenci in Lapare (župa Tuzla).

Br. Bajželj poroča, da ima br. starosta dopust do 1. septembra. Sklene se, da odpade seja, ki bi se morala vršiti 25. avgusta. Do 1. septembra bodo na razpolago v savezni pisarni bratje: Marolt, Fux, Kajzelj, Ambrožič.

Ob koncu seje se je vršila razprava o načrtu za sokolsko ustavo. En načrt je izdelal br. Ambrožič in drugega br. dr. Fux. Ker je načrt br. Ambrožiča širši, se je vzelo le tega v razpravo. Bil je sprejet.

Izključitev. Starešinstvo JSS. je na svoji redni seji dne 17. junija 1924. potrdilo izključitev člana sokolskega društva v Celju B r a n k a P e č o v n i k a iz vseh v savezu združenih društev. Rešitev pod številko 1222/S.

IZ TEHNIČNEGA ODBORA JSS.

Poziv dobrim prednjakom! Nekatera društva, ki nimajo za društveno vodstvo dovolj sposobnih prednjakov, so pripravljena dobrim prednjakom preskrbeti potrebno, da se tam naselijo. One brate, ki bi prišli v tem pogledu v poštev, pozivlja savezni tehnični odbor, da mu javijo svoje naslove in svoje želje.

IZ ŽUP

Gorenjska sokolska župa v Kranju. V nedeljo, dne 13. julija 1924. je praznovalo jeseniško sokolsko društvo proslavo dvajsetletnega neumornega in naporenega delovanja. Ob tej priliki se je vršila tudi slavnostna vzdava temeljnega kamna sokolskemu domu. Proslava je bila združena z župno tekmo in zletom Gorenjske župe. — Že v soboto, dne 12. julija popoldne so prihiteli bratje tekmovalci, da položijo obračun celoletnega notranjega telovadnega delovanja. Tekma članov se je pričela ob 15. uri. Udeležilo se je je sedem vrst nižjega in dve višjega oddelka. Tekmovalo se je v 13 panogah, na treh glavnih orodjih, skoku v daljino, višino in ob palici, piezanju, metanju krogle, diska in kopja, bremena, teku na hitrost in prostih vajah. Ob 19. se je tekma prekinila in nadaljevala v nedeljo zjutraj ob 6. uri obenem s članicami, katerih se je udeležilo dvoje vrst in tri posameznice.

Tekma se je vršila nepretrgoma. Uspehi so bili zadovoljivi. Tu in tam so se opazile razne pomanjkljivosti, ki pa niso motile celokupnega vtisa. Nekatere vaje glavnih orodij so bile izvedene premehko. Odhodi in prihodi v splošnem nezadovoljivi. Pri skokih bi lahko tekmovalci dosegli boljše uspehe, če bi bile deske močno pritrjene na zemljo in dovolj velike, kakor tudi če bi bilo doskočišče zadostno nasuto. Pri prosti tekmi se mora izmeriti vsaka dosežena mera ne glede na predpis tekme. Dobro je, če se najboljši rezultati javno naznanijo. Prvo mesto nižjega oddelka je dosegla vrsta iz Žirov, v višjem oddelku pa Jesenice. Znamkovanje je bilo precej strogo. Celotna priprava zadovoljiva. Drugače pa je bilo pri članicah. Razočarali sta nas dve vrsti, posebno če pripomnimo, da so tekmovalce samo v enem oddelku. Vrsta iz Radovljice je dosegla prvo mesto, za njo pa je bila jeseniška vrsta. Pogrešali smo zlasti vrsto vodilnega župnega društva Kranja. Zdi se nam, da tamošnje sestre nimajo posebne simpatije do telovadbe na orodju; zanimalo bi nas izvedeti, čemu? Sestre, naš sokolski sistem ne obsega samo vrhunških ritmičnih prostih vaj, temveč imamo obsežne snovi vaj posebno za Vas, bodisi na orodju, kakor tudi v ostalih panogah. Prepričani smo, da Vam ne bodo škodovale. Ravno telovadba na orodju Vam doda moči in več prožnosti, kar današnje proste vaje v toliki meri ne nudijo. — Tudi priprava članic za tekmo bi bila lahko boljša. Uverjeni smo, da eno in isto prvine lahko izvedeta oba spola na isti način. Če ne veste kako se poedine prvine izvedejo, obrnite se do izkušenih prednjakov, ki Vam bodo te vaje rade volje razložili. — Tekma se je končala ob 9. dopoldne. Ob 11. se je pričelo zbirati članstvo za sprevod, ki se je pričel ob pol 12. in se pomikal po glavnih ulicah trga na stavbišče, kjer se je v prisotnosti vsega članstva položil temeljni kamen bodočemu sokolskemu domu. Navzočno članstvo in občinstvo so pozdravili starosta župe, delegat JSS., gerent občine in starosta jeseniškega Sokola, ki je v lepih besedah orisal delovanje društva. Povorka je korakala k zletišču, kjer se je članstvo razšlo. Sprevod sam na sebi je bil lep, mogočnejši bi bil, če bi članstvo korakalo v zborih. Ob 15. se je pričela javna telovadba z nastopnim sporedom: 1.) Proste vaje članov z vsesokolskega zleta v Ljubljani leta 1904. je izvedlo 44 članov jeseniškega društva s povoljnim uspehom, med njimi ustanovitelji društva z že osivelimi lasmi. Pokazali so, kako se je telovadilo pred dvajsetimi leti. 2.) Proste vaje članic (sestavil T. O. G. Z.). Izvajalo jih je 68 članic z zadovoljivim uspehom. Vaje so zahtevale mnogo več priprave. Nekateri gibi so bili pretrdo izvedeni, kritje ni bilo najboljše. Četrte vaje niso izvajale. 3.) Proste vaje članov (sestavil T. O. G. Z.). Nastopilo je 128 članov. Izvedba je bila dobra, tu in tam so se opazili nejasni gibi, ki pa niso motili celokupnega vtisa. 4.) Telovadba vrst na orodju. Nastopilo je osem vrst članov in ena vrsta članic. Splošno sta prevladovala drog in bradlja, celokupne vaje so bile srednje višine, mnogo od njih nesistematično sestavljenih, malo se je videlo lepih sestav. Pričakovali smo, da bo zastopanih mnogo več vrst in več panog. 5.) Nastop vzornih vrst. Nastopili sta dve vrsti, ena na bradlji — vaje so bile vrhunsko izvedene s prav dobrim uspehom —, druga v skoku ob palici je pokazala prav lepe in visoke skoke. 6.) Jeseniško društvo je nastopilo z vsemi svojimi oddelki. Pokazalo je z dobrim uspehom v mali sliki telovadni sistem. H koncu so člani postavili tri skupine na lestvi. Po končanem sporedu je pred zbranim članstvom s kratkim nagovorom br. župnega načelnika in jeseniškega staroste razdelil župni načelnik diplome tekmovalcem. Celotni javni nastop je napravil dober vtisk. Prekinjen je bil s precej dolgim premorom pred nastopom orodnih vrst, kar se v bodoče ne sme več zgoditi. Korakanje vseh oddelkov mora biti strumnejše, zlasti pri članih. Bratje in sestre, nadaljujte svoje delo z večjo vztrajnostjo, da v bodočem letu dosežete še boljše uspehe od letošnjih.

Slet župe Rijeka. Imalo je svoj veliki smisao, da je Sarajevska i Riječka župa izabrala Vidovdan za obdržavanje sleta. Sarajevska župa izabrala je dan, kada pred deset godina blijesak bombe i revolvera unese prvo svjetlo slobode u tešku tminu ropstva, a Riječka župa izabrala je isti dan, da podsjeti braću u ropstvu na veliki dan, kojim su udareni temelji naše slobode i koji će i njima slobodu donesti. «Zora puca, bit će dana.» I zora slobode kretala se od istoka prema zapadu. Svitat stala na osvećenom Kosovu, pred izlazom sunca rumenilo osvijetlila Sarajevo, a prvim trakama sunca na Gregorčičevoj Soči ima da javi, da je djelo Slobode dovršeno.

Oba sleta su u uskoj vezi, jedan upotpunjava drugoga. Slavna prošlost, rad i pomen mučenika i osvjetitelja ima da novoj generaciji pokaže puteve, kojima će se najuspješnije i najbrže uspeti na klisure brze Soče.

Svi govori na Sušaku kretali se u sličnom smislu: moramo znati ušćuvati dobiveno, ako hoćemo da dobijemo još nedobiveno. Kao u Sarajevu tako i na Sušaku kumuje sokolskoj zastavi Njegovo Veličanstvo Kralj, zastupan po pukovniku g. Šimenkoviću. Ovo tek daje siguran oslon, da se sanje Sokolstva ispune: razumljiva i iz srca nam je izašla zakletva i želja barjaktara nove zastave pred zastupnikom Uzvišenog Kuma, da novu zastavu ponese čim prije visovima blize neoslobodjene Učke.

More sve samo jugoslavenskih zastava po Sušaku. Bio je ovo vanjski spontan znak, složna izbijena fronta, dubokog i pravilnog shvaćanja slobode i narodnog jedinstva pred našim dušmaninom onkraj Rečine, koji sakriven iza spuštenih kapaka promatraše iz mrtvog grada složno manifestovanje Sokolstva i vojske.

Slet se obdržavao 28. i 29. juna. Dne 28. juna vršila se preko dana natjecanja i izleti morem, a u večer akademija na Boulevardu. Drugi dan posveta zastave, ophod gradom, javna vježba na Kremelji i u večer druga akademija. Natjecatelja prijavio se manji broj nego lani. Zaboravio sam propitati se za uzrok, ali svakako bit će jedan, slabo materijalno stanje Primorja, pa se mnoga braća razbježala diljem svijeta, a nekoja nisu mogla ili su jedva smogla, da kroz dva dana prisustvuju sletu. Drugi uzrok bit će i opsežan materijal natjecanja naime isti kao i za ovogodišnji slet u Zagrebu. Odkakao je sa svojom tehničkom izvježbanošću viši razjed Sokolškog Sokola, koji bi mogao na sletu u Zagrebu polučiti vanredan uspjeh. Na rezultate natjecanja nekih vanjskih društava slabo je uplivalo, što su vježbe bile djelomice krivo naučene. Proizlazi potreba župskog pregledača, ne samo da vježbe budu pravilno naučene, nego i radi slijedećeg, što se tijekom čitavog sleta opazalo:

Idejni i fizičko odgojni, odnosno tehnički napredak pojedinih društava, zavisi od sposobnih prednjaka. Da je ovo istina, najbolje se vidjelo i na samom sletu. Na jednoj od akademija upravo nas je frapiralo izvađanje prostih vježbi po sušačkim prednjacima. Ako su prednjaci tako izvježbani, sigurno je, da je i njihovo ostalo članstvo. Soko u Crikvenici, koji se do sada nije tehnički isticao, nastupa u javnoj vježbi u posebnoj tački i izvada uzorno proste vježbe (jer se brat Jazbec preselio iz Bakra u Crikvenicu). Ali kada nastupa cjelina, t. j. vježbači ili vježbačice iz svih društava, izvađanje ne može nikada da se digne iz prosječnosti (u najboljem slučaju), a dosta puta pravi mučan utisak (proste vježbe članica). Ovogodišnji regruti, prije vojničtva većinom tromi seljaci, pružili su nam sliku dobro disciplinovane i tehnički dosta savršene cjeline. Proste vježbe svih sokolskih kategorija nisu nam mogle toga pokazati u istoj mjeri. Za proste vježbe, koje su bile određene za slet u Ljubljani godine 1914., izjavio je bio svojedobno T. O. hrvatskog Sokolstva, da su za njegove članove preteške. A ja sam god. 1913., prigodom 25 godišnjice Sokola u Novom mestu, vidio seljačku slovensku braću, da su ih uzorno izvađali. Slovenci su znali kakove prednjake imaju

i bili su svjesni, da će vježbe svladati. Uzalud neprestano jadikovanje, da nemamo dobrih prednjaka. Moramo jedamput početi, da ih stvaramo realnim, mučnim i marljivim radom. Župski i savezni prednjački tečajevi mogu nam tek pružiti neki pravac k izobrazbi prednjaka, a faktično ih može usavršiti, kao u ovom slučaju, župski tehnički odbor. Kako je većina naših društava radila pred 15 godina, radi i danas. Po mom mišljenju, uz tečaje, najlakše bi se mrtva tačka prebrodila sa župskim pregledačima, koji neće biti samo dobri tehničari, nego i dobri idejni vaspitatelji i koji će biti u čestoj vezi sa svim slabijim društvima, dok ih ne prevedu preko njihove mrtve tačke sadanjeg rada. U koliko poznajem Riječku župu, mislim, da bi se dalo ovo u njoj postići. Kombinacija braće Jazbec-Prelovec dala bi nam idealni tip župskog preglednika, koji bi ovu župu napravili sličnu slovenačkim.

U savezu sa ovim treba spomenuti još jednu stvar: pokrivanje kod prostih vježbi na javnoj vježbi bilo je kod nekih kategorija upravo strašno. Naš vježbač obično vježba najviše za se, i nije dovoljno svjestan toga, da je on tu tek dio cijeline. Vježbača se mora naučiti i neprestano ga upozoravati, dok mu u krv ne udje, da je on samo dio cijeline, da tek u vezi i obaziranjem na suvježbače može biti uspjeh pozitivan.

Istaknut nam je tri tačke javne vježbe, koje su vanredno uspjele. Jedna četa Karlovačkog puka izvela je velikom vještinom vježbe kopljima. Opet dokaz, da uspjeh u najvećem dijelu zavisí od vodstva, u ovom slučaju brata poručnika, koji je za svoj trud postigao buran aplauz. U posebnoj tački župe nastupilo je Sušačko društvo originalnom i lijepo sastavljenom radnjom, u kojoj sudjeluju sve kategorije članstva, ukusno poredane. Iza više lijepo izvedenih slika svršava se efektom skupinom.

Vrlo uspjela bila je i skupinska prosta vježba brata Janka Jazbeca sa vježbačima iz Crikvenice. Originalnost radnje sastoji u tome, što nije sastavljena po kalupu uobičajenih radnja. Sama sadržina iste pokazuje profinjeni estetski ukus, koji zna sa jednostavnim, ne komplikovanim kretnjama pružiti uspjelu celinu, da osvoji gledaoca. Uspjeh radnje bio je povećan temperamentnom izvedbom vježbača.

I obe akademije su uspjele. Da je program bio nešto kraći i probraniji uspjeh bi bio jači. Treba je pohvaliti izviđanje prostih vježbi prednjačkoga zbora i muškog naraštaja Sokola Sušačkog, koje već prelazi u granice virtuoznosti.

Od gostova istakla se društva Zagreb II i Karlovac.

Da u kratko opetujemo: župa Rijeka dala nam je ovim sletom sliku župe, koja radi i koja, uza sve neprilike, može stvariti uslove da živi, a ne životari. Ovaj rad pa nije jednakomjeran, nego se kod manjine društava ispoljuje u jačoj mjeri, dočim kod većine društava ne može da se digne do plodne intenzivnosti. Tek onda, kada se ispune prije spomenuti uvjeti, to jest kada ustrajni, energični i sposobni prednjaci svojim češćim prisućem i primjerom reorganiziraju ostala društva vaspitanjem prednjačkih zborova, tehnički uspjeh naših župskih sletova neće se kretati u granicama savršenog i nesavršenog, uspjelog, nego će nam pružati više manje jednaku sliku, a ta će biti slika marljivog, promišljenog i pravilnog rada.

Natjecalo u višem razdjelu: 5 članova, u srednjem 6, a u nižem 17. U višem razdjelu prvi je bio Ban Rafael iz Sušaka sa 75.09 % mogućih bodova, v srednjem Potočnjak Franjo sa 72.22 %, a u nižem Žlender Eligije, Sušak sa 71.11 %.

U povorci sudjelovalo: 1 vojnička glasha, 1 sokolska fanfara, 160 djece, 220 naraštaja, 140 članica, 378 članova, 200 vojnika, 5 zastava, svega 1198.

Kod javne vježbe vježbalo: vojništva s puškama 88, djece muške i ženske u prostim 105, ženski naraštaj prosta 104, 10 odjela na spravama, vojska iz Karlovca proste 48, muški naraštaj proste 120, članice proste 92, muški

naraštaj «Naprej» 16, vojska iz Karlovca s kopljima 48, Sušak u posebnoj tački 124, Crikvenica u tački «Iz bratskog zagrljaja» 6, muško članstvo proste 144.

S. Vrdoljak.

Šumadijska sokolska župa u Kragujevcu. Šumadijsko Sokolstvo sve jače ispoljava vidne znake svoga predanog i plodnog sokolskog rada i nesumnjivog napretka. Prošle godine ono je priredilo svoj prvi i vrlo uspeli župski slet, a ove godine ono je razvilo svoju župsku zastavu i položilo kamen temeljac svoje Sokolane u Kragujevcu. Svečanosti osvećenja zastave Š. S. Ž. i kamena temeljca Sokolane K. S. D. obavljena je u nedelju 15. juna, u onome kutiću dvorjišta Prve Muške Gimnazije u Kragujevcu, gde će biti podignuta Sokolana. Zastavu je Š. S. Ž. darovao naš viteški Kralj Aleksandar I i kumovao joj preko svog izaslanika, komandanta Šumadijske Divizije, divizijskog generala Dobroslava Miljenkovića. Crkveni obred počeo je u 10 časova u prisustvu izaslanika N. V. Kralja, izaslanika JSS., izaslanika društava Š. S. Ž., starešinstva Š. S. Ž., starešinstva i članova K. S. D., predstavnika vojnih i građanskih vlasti, i mnogobrojnog građanstva grada Kragujevca. Na jektemija je odgovaralo Kragujevačko Pevačko društvo. Po svršenom crkvenom obredu general g. Miljenković je u ime N. V. Kralja predao zastavu starešini Š. S. Ž. br. Stevanu Nešiću propratajući taj čin sa nekoliko toplih i rodoljubivih reči. Br. Nešić, primajući zastavu, izjavljuje u ime Šumadijskog Sokolstva zahvalnost N. V. Kralju na ovome velikom daru i visokom odlikovanju i zavet da će se Šumadijsko Sokolstvo i u buduće starati da opravda ovu visoku pažnju i nade koje N. V. Kralj polaže u Šumadijsko Sokolstvo. Zatim je vojna muzika odsvirala narodne himne, Starešina župe, brat Nešić, potom, sa nekoliko prirodnih reči, predaje zastavu podstarešini župe bratu Franju Zajcu, starešini Čuprijskog sokolskog društva, a ovaj je prima izražavajući, takođe u ime Šumadijskog Sokolstva, zahvalnost N. V. Kralju na njegovu daru u zavet da će Šumadijsko Sokolstvo svom snagom raditi da opravda nade koje se u njega polažu. Po svršenu govoru br. Zajc predaje zastavu župskom zastavniku, a vojna muzika svira sokolski marš. Najzad je izaslanik JSS. br. Mihailo Lukić, predsednik prosvetnog odeljenja B. S. Ž., u ime JSS. čestitao Šumadijskom Sokolstvu ovaj visoki dar N. V. Kralja i izrazio želju, da Šumadijsko Sokolstvo u borbi za jedinstvo naroda našega i neprikosnovenost naše države ovo znamenje nosi onako visoko, kao što su ga u borbi za oslobodenje i ujedinjenje nosili njihovi slavni pretei, koji su užegli prvu iskru slobode, bratstva i jednakosti. — Svečanost je završena polaganjem kamena temeljca u temelj Sokolane K. S. D. Tom prilikom starešina br. Nešić u jednom lepom srdačnom govoru izražava zahvalnost svima, koji su svojim radom doprineli napretku Kragujevačkog Sokolstva, a u prvom redu ranijim upravama i članovima K. S. D. Ceneći te velike zasluge, veli br. Nešić, starešinstvo K. S. D. na poslednjoj sednici izabralo je za osnivače, po čl. 7. društvenih pravila, ranije predsednike braću Kostu Sretenovića, profesora beogradske realke, i Mihaila Kovačevića, pešadijskog pukovnika, ranijeg člana uprave br. Đuru Brzakovića, i prve članice ženskog odbora K. S. D. sestre Zorku M. Kovačević, Hristinu M. Katić i Dosetavu M. Lukić. U daljem svom govoru br. Nešić iznosi imena priložnika za podizanje Sokolane i zahvaljuje im na pomoći, pa najzad izražava zahvalnost građanstvu grada Kragujevca, koje je uvek ukazivalo pažnju svome Sokolstvu i obilno ga pomagalo u njegovom rodoljubivom radu. Najzad je razvijena zastava Š. S. Ž., svečanom povorkom s vojnom muzikom na čelu proneta kroz varoš i donesena u Prvu Mušku Gimnaziju. — U čast ove retke svečanosti Kragujevačko Sokolstvo priredilo je kod Strelišta svoju veliku javnu vežbu, koja je počela u 16. časova. Ova je javna vežba bila veličastvena manifestacija uzajamnoga rada Sokolstva, škole i vojske. Jer na toj vežbi pored Sokolstva učestvovali su daći sve tri kragujevačke gimnazije i vojno-

zanatlijske škole i vojnici kragujevačkog garnizona. Ova je javna vežba potpuno uspela u svakom pogledu. Poseta je bila obilna, i ako je kiša protkrivala još od pre početka pa do svršetka vežbanja. — Učenicke kragujevačke ženske gimnazije vrlo su lepo izvele vežbe venčićima, koje je sastavila vredna sestra Jana Bulić. Isto tako učenici obe kragujevačke muške gimnazije i vojno-zanatlijske škole dosta skladno su izveli proste vežbe brata J. Prohaske, vrsnoga načelnika S. S. Z. i K. S. D. Sarajevske sletske vežbe članica, različenosti po grupama muške i ženske dece, sarajevske sletske vežbe palicama muškog podmlatka, vežbe venčićima ženskog podmlatka vredne sestre Drage Mišić, a naročito sarajevske proste vežbe «Seljački radovi» članova, izvedene su bezprikorno i na opšte dopadanje. No ipak treba istaći da su najbolje tačke ovoga javnoga vežbanja bile vežbe puškama br. M. Vojnovića, koje su izvodili vojnici, proste vežbe koje su izvodili pitomeci Inženjerske podoficirske škole, a naročito vežbe puškama br. J. Prohaske, koje je izvodilo odeljenje vojnika XIX. pešadijskog puka u potpunju ratnoj spremi.

BELEŽKE

Anton Lisjak, načelnik sokolskog društva u Kostajnici preminuo. Dne 24. jula o. g. preminuo je u Kostajnici brat Anton Lisjak, načelnik sokolskog društva u Kostajnici. — Pokojnik je rođen u Zalošću kod Gorice gde ima roditelje, te braću i sestre. Bio je izučen trgovac te je već kao trgovački pomoćnik u Trstu pre rata bio zamenik vode sokolskog društva. Za vreme svetskog rata bivši zarobljen od Rusa stupio je u jugoslavensku diviziju u Dobruđi kao dobrovoljac, gde se je hrabro borio za naše narodno oslobođenje i ujedinjenje. Posle svršenog rata došao je kao trgovački pomoćnik u Kostajnicu, gde je bio izabran za načelnika sokolskog društva. Kao oduševljen sokolski radnik i prvoklasni vežbač svojim neumornim radom podigao je sokolsko društvo u Kostajnici do velike visine tako, da se je sokolsko društvo u Kostajnici poglavito njegovom zaslugom brojilo među prva sokolska društva župe Petra Mrkonjića u Banjoj Luci. — U godini 1922. etablirao se je kao samostalan trgovac u Kostajnici te je sve do smrti svoj posao uspešno vodio stekavši poverenje i gradanstva i cele okoline. Kao sokolski radnik nije nikada smalaksao. Bio je vrlo pošten i radin čovek, skroman i oduševljen sokolski i nacionalni radnik. Klica tuberkuloze zadobivene još u Dobruđi, skršila je sada njegovu krepku telesnu snagu. Pogreb mu je bio veličastven. Cela Kostajnica i okolina došla je da oda poslednju počast mrtvom Sokolu i nacionalnom borcu. U ime sokolskog društva u Kostajnici oprostio se je sa pokojnikom starešina br. dr. G. Tadić, u ime vežbača zamenik načelnika br. Fućak. U ime župe banjalučke oprostio se je sa pokojnikom župski starešina br. dr. Stevo Moljević iz Banjaluke, a u ime župe Kralja Petra Svačića u Zagrebu br. Dušan Šarić. U ime učiteljskog zbora kr. realne gimnazije u Kostajnici, u kojoj je pokojnik bio učitelj gimnastike, oprostio se je sa pokojnikom direktor gimnazije br. Đuro Crevar, a u ime učenika gimnazije jedan dak realne gimnazije. Bratsko sokolsko društvo u Bosanskoj Dubici zastupala je na pogrebu delegacija od 7 Sokolova pod vodstvom načelnika br. Mijatovića, a sokolsko društvo u Basanskom Novom zastupao je profesor br. Čikara. Sokoli i dobrovoljci iz Bosanske Kostajnice nosili su mrtvački les do rake, da odadu počast svome mrtvom drugu. — Pokojnik je bio Slovenac, neoženjen, star 27 god., ostavlja stare roditelje i braću i sestre, koji žive u Zalošću kod Gorice pod italijanskom vlašću. — Smrt br. Antona Lisjaka velik je gubitak za sokolsko društvo u Kostajnici, za župu Petra Mrkonjića u Banjoj Luci i za celo slovensko Sokolstvo. — Mir pepelu njegovu, a večna uspomena među Sokolima!

Odlikovanje. Na odborovi seji JSS. dne 8. avgusta 1924. je bilo soglasno sklenjeno, da veljajo one plakete, ki jih je starešinstvo dalo trem članom starešinstva kot spominsko poklonitev, za odlikovanje, ker je odbor soglasen v tem, da ti bratje odlikovanje v polni meri zaslužijo. Ti bratje so: starosta JSS. E. Gangl, bivši načelnik JSS. dr. Viktor Murnik in blagajnik JSS. Bogumil Kajzelj.

O oprostivni taks. Delegacija ministrstva financ v Ljubljani je poslala nastopno pojasnilo. Po tukajšnjem naziranju se nanaša oprostitev taks, ki je bila dovoljena Jugoslovenskemu sokolskemu savezu v Ljubljani z rešenjem gospoda ministra financ z dne 12. marca 1924. št. 8931, le na vložno takso postavke 1. taksne tarife, ne pa tudi na takso od pismenih rešenj, odločb in obvestil administrativnih oblastev po tarifni postavki 5. in na takse od raznih prireditev po tarifni postavki 99. a. Glede teh taks veljajo tudi za Jugoslovenski sokolski savez splošne določbe citiranih tarifnih postavk. Po členu 36., točka 5. taksnega in pristojbinskega pravilnika so rešitve, katere izdajajo administrativna oblastva po zahtevi strank v formalni pismeni obliki na kolka proste vloge, samo takrat taks proste, ako se z njimi zahtevi strank ugotovi, če se pa zahteva kot neutemeljena odkloni, se pobere taksa za izdano odločbo in prošnjo, toda šele naknadno, ko postane rešitev izvršna. Taksa tarifne postavke 99., a se v zmislu pripombe 4., drugi odstavek ne plačuje za poučna predavanja, poučne in gospodarske razstave ali večere in vaje sokolskih društev. Če se pa prirejajo z njimi vred tudi plesne veselice, se pobira taksa po točki 2. te postavke. — To pojasnilo pa za državno upravo ni obvezno in nikakor ne prejudicira niti finančnoupravni niti upravnosodni judikaturi niti eventualni avtentični interpretaciji generalne direkcije posrednih davkov v zmislu člena 43., zadnji odstavek, zakona o taksah in pristojbinah.

RAZNOTEROSTI

Spominski zlet v Brnu. Dne 28. junija leta 1914. se je vršil v Brnu sokolski zlet, ki ni bil dokončan. Med tretjo in četrto prosto vajo članov se je izvedela v Brnu vest o sarajevskih dogodkih, in naravno je bilo, da se zlet ni mogel nadaljevati. Letos, deset let po teh dogodkih, sta priredili obe brnski župi skupno zlet v spomin na tedanje dogodke in da počastita vse one junake, ki so žrtvovali življenje za svobodo domovine. — Zlet je praznovala deca 15. junija, naraščaj 21. in 22. junija in članstvo 28. in 29. junija. S svojo navzočnostjo je počastil prezident dr. Masaryk dan naraščaja in je bil od Sokolstva zelo navdušeno sprejet. — Dece je nastopilo na zletu 1630 dečkov in 1350 deklic. Ves nastop je bil nekako predvajanje Tyrševe sestave s posebnim ozirom na telovadbo otrok. — Naraščaja je nastopilo 641 brnskih dijakinj, 900 dijakov, 672 naraščajnikov in 580 naraščajnic s kiji. — Glavna dneva sta bila 28. in 29. junij. V sprevodu je šlo nad 2000 mož in čez 1000 žen. Brno je z vso radostjo pozdravljalo sokolske čete. — Javna telovadba 29. junija je obsegala vežbanje redovnih vaj v četi, narodne plesne, nastop vseh članskih oddelkov na orodju in z orodjem — kar je krasno pokazalo raznoličnost in mnogostranost Tyrševega telovadnega sestava. Nato je sledilo sodobno vežbanje članov na 10 bradljah, počenjajoč z najlažjimi vajami in končujoč z najtežjimi. Proste vaje je vežbalo 640 žen in 960 članov. Kakor pred 10 leti je med tretjo in četrto vajo godba umolknila. Toda kaka razlika med tedaj in sedaj. Takrat je godba morala prenehati, letos pa se je prekinilo vežbanje v spomin na one suženjske čase in pa še več — v spomin borcev, padlih za svobodo naroda češkoslovaškega. Črn prapor se je hipno prikazal nad godbenim paviljonom, toda po kratki dobi ga je zamenjala državna zastava svobodne Češkoslovaške. — Po tem globoko v srca segajočem pri-

zoru, ko ni ostalo niti eno oko suho, so telovadci izvedli še četrto sestavo ter v zmagovitem pohodu odšli. — Spominski zlet je končal... Sv.

Rusko Sokolstvo za granicami je priredilo 4. do 6. julija javni zlet na Žižkovu v Pragi. V glavnem je nastopilo rusko Sokolstvo, ki se nahaja v emigraciji na Češkoslovaškem. Vežbalo je 260 mož, 10 članic in 6 naraščajnic. Po pozdravu ruski zastavi je sledil velik govor br. Verguna, ki je bodril Ruse k delu, kazoč na slavno zgodovino Čehov, na dobo Husa in Žižke, na dobo Bele gore... Vsi sledimo Čehoslovakom. Govoril je za ČOS, brat dr. Scheiner in zastopnik sokolskega društva na Žižkovu. — Telovadbo je vodil načelnik br. Todt, ki je pripeljal na vežbališče 180 vežbačev, večinoma krasnih, lepih postav, ki so izvajali enostavne proste vežbe zelo dobro. Po članstvu je nastopilo ženstvo, ki pa je moralo počakati konca nevihte. Potem so prav dobro vežbale proste vaje. 11 vrst je nastopilo na orodju, nato pa dve vzorni vrsti (Brno in Praha) z nekaterimi zelo dobrimi telovadci. Sv.

Število ruskih Sokolov za mejami iznaša okrog 1250. Največja ruska gnezda so: Praha, Brno, Příbram, Moravska Třebova, Češke Budějovice, Bratislava. V Jugoslaviji tvorijo ruski Sokoli posebne odseke, ki so največji v Beogradu, Zemunu, Zagrebu, Ljubljani, Pančevu. — Nekaj ruskih prednjakov deluje v vodstvih jugoslovenskih društev. Sv.

Kaker pri nas. Povodom povratka olimpijske vrste iz Pariza smo jasno občutili, kako hladno, da, naravnost sovražno so pisali Sokolstvu neprijazni listi o naši udeležbi in našem sodelovanju pri tekmah. Bili so polni omalovaževanja in prikritih namigavanj, da bi bil rezultat povsem drugačen, ako bi se bilo dodelilo v olimpijsko vrsto tudi nesokolske telovadce. Ravno isto se je zgodilo na Češkem. Časopisje stranke, ki ji načeljuje minister za telesno vzgojo, dr. Šramek, je prineslo polno umazanih napadov na Sokolstvo in olimpijske tekmovalce. Na vse te napade čitamo sedaj prav klasičen, sokolski odgovor v «Sokolu», ki glasi: **Hočemo in meramo zrušiti stavbo grdega in zaslepljenega strankarstva. Moramo in hočemo napraviti iz zavistnih strankarjev, duševno odvisnih od laži polizobraženih svojih voditeljev — svobodnega, prostega češkoslovenskega človeka in državljana. Olimpijei in njihova volja naj nam bodo vzor. Oni so zmagali — mi jim hočemo slediti tudi v zmaganju.** Sv.

Zlet bolgarskih «Junakov» v Sofiji. V sredi junija t.l. je slavila Zveza bolgarskih gimnastičnih društev «Junak» svojo tridesetletnico ter je priredila v proslavo večji zlet v Sofiji. Povabljeni so bili na to slavje med drugimi tudi ČOS. in JSS. Jugosloveni se zleta po sklepu odbora niso udeležili, ČOS. je zlet pozdravila. — Potek zleta je bil v splošnem dober. Prvi dan so se vršile izkušnje ves dan. Nastopilo je pri izkušnjah okrog 1200 članov, 1000 moške dece, 120 «veteranov», starih «Junakov», 1176 ženske dece s krizantemami, 360 naraščajnikov s kopji in 1000 članic. V celoti precejšnje število vežbajočih. Izkušnje so potekle dobro, razen nastopov, ki so se morali jako popravljati. — Drugi zletni dan je posetil zlet protektor prireditve, car Boris, in se mu je celokupna organizacija poklonila. Govoril so ob tej priložnosti car, ministrski predsednik Cankov in predsednik «Junakov» Atanasov. Nato je sledil spredov po mestu, ki se ga je udeležilo predsedstvo Zveze Junakov, odposlanstvo čeških Sokolov iz Gornje Orehovice v Bolgariji, nato pa deca, naraščaj in članstvo, v skupnem številu okrog 5000 oseb. Popoldne pri javni telovadbi, ki jo je kazilo slabo vreme, je nastopilo z jubilejnimi prostimi vajami 648 članov, 88 naraščajnic z ženskimi prostimi vajami s VII. zleta v Pragi, 128 starih «Junakov» z ročki, 140 članov iz trakijske župe s sekirami. Dalje je vežbalo 912 članic tudi jubilejne proste vaje, kjer pa se je ves nastop k njim popolnoma ponesrečil. Končno je nastopila skupina Sokolov iz Orehovice s krasnimi vajami z diski. — Naslednji dan so se vršile tekme, ki niso bile preveč številno obiskane. —

Zadnji dan zleta se je vršil ponovno javni nastop, kjer je nastopilo 750 moške dece s praporci. Nasledujoči nastop 420 članic se je ponesrečil. Sledilo je več župnih nastopov, ki so bili zelo dobri in so v glavnem pripomogli, da je zlet končal boljše, kot je bilo pričakovati. — Splošno je pokazal zlet «Junakov» napredek njihove organizacije. Videlo pa se je, da ne vežbajo po Tyrševem sestavu. Zelo se je pogrešalo one sokolske točnosti in svežosti, ki preveva naše nastope. Šv.

Kako je utemeljil br. dr. Vaniček potrebo po vsesokolskem zletu 1. 1926.:
«Zlet je utemeljen v zunanjem in notranjem oziru. Iz naroda je skoraj izginilo pojmovanje besede narod. Smo samo kup političnih strank in posameznikov, ki skrbijo samo za lastne potrebe in besedi narod, nacionalizem bodeta kmalu pomenili nekaj nečastnega. Zato potrebujemo mogočnega poleta v tem pravcu, da pokažemo da smo stalno nacionalni in da še vedno ljubimo naš stari narod češkoslovenski. In tudi notranji vzroki so resni: izvežbanost, disciplina, volja za delo in požrtvovalnost je skoraj izginila iz društev. To opažamo pri vseh javnih nastopih društev in žup. Zato ne smemo ostati v tej smeri — mi moramo iz tega začaranega kroga ven, ker pohaja iz povojnih razmer, in nam samo škoduje. Tega pa ne bomo dosegli drugače, ako ne privežemo društev in žup k najnapornejšemu delu — ki mora biti predhodnik vsakega zleta, ako hočemo da zlet dovršimo z uspehom...» Slišal sem te besede in tudi videl učinek njih na odbor ČOS. — Zlet je bil odglasovan brez debate in soglasno. Šv.

Letno telovadišče Sokola I na Smichovu. Menda nobeno praško sokolsko društvo nima tako krasnega letnega telovadišča kot Sokol I na Smichovu. Nad tem mestom se pričenja dvigati nizka hribovita planota, ki prehaja počasi v Belo Goro žalostnega spomina. Na zadnjem pomolu proti Pragi si je izbralo sokolsko društvo I svoje vežbališče, oddaljeno okoli 500 m od doma. Pogled na Prago je tu naravnost očarujoč. Na tem krasno urejenem prostoru vežbajo na Prago smichovski telovadci. — Vežbališče samo ima velikost 74 m dolžine in 44 m širine. Okrog njega je ovalno tekališče, 4 m široko in 400 m dolgo. Potem pride naklonjeno gledališče, obsajeno z množino lip. Zapadna stran je določena za razne skoke in ima lepo urejeni doskočišči, vzhodni del služi orodni telovadbi. V sredi je prostor za igrišče. Dalje proti vzhodu je nezazidan prostor, določen za bodočo telovadnico. Sedaj je tu provizorična stavba z dvema oblačilnicama, prhi, sobo za prednjaški zbor in za tajništvo ter stanovanje sokolnika. Poleg stavbišča so tri tenisova igrišča in dve kegljišči. Zasajenih je na celem prostoru nad 200 dreves, nekoliko sto grmov. Drevje je večinoma nakupilo članstvo. — Projekt telovadišča je napravil brat František Beránek, starosta društva, znani naš sokolski prijatelj. Šv.

Vychodočešská sokolská župa Pippichová je največja in ena najboljših žup v ČOS. Ima v desetih okrožjih 156 društev in 11.587 članov ter 4267 članic. Iz delovanja te župe (trikrat večja kot Ljubljana in Ljubljana I skupaj) posnemamo sledeče podatke: Prednjakov 735, prednjačic 475, župni tečaj je absolviralo 191 mož in 60 žen, kurs ČOS. pa 16 mož in 5 žen. Zletov 368. Lastno telovadnico ima 19 društev, 40 pa lastno vežbališče. Telovadcev 2403, 1395 telovadk, 2045 moškega in 1720 ženskega naraščajca, 4008 moške in 4272 ženske dece. V 40 društvih vežba prednjaški zbor, v 148 društvih so sestavljeni prednjaški zbori. V splošnem se javlja lep napredek župe. — Ta župa je bila prva, ki je uredila razmerje med prednjaškimi zbori in prosvetnimi odbori precej v istem zmislu, kot ima to urejeno JSS. Šv.

Župni tajni zlet Pippichove župe se je vršil 8. in 9. junija ob udeležbi članov, članic in moškega naraščajca z udeležbo 420 bratov v kroju, 469 v občanski obleki z znakom, 236 naraščajnikov v kroju, 323 v civilu in 458 članic. Skupna udeležba iz vseh desetih okrožij je znašala 1906 oseb, ki so

prehodile 661 vasi in trgov ter mest v župi. Načrt zleta je bil, da vsa društva napravijo 8. junija lastni pešizlet v kraj, kjer se zvečer sestanejo okrožja, prirede javne akademije in bésede. Drugi dan 9. junija pa so priredila okrožja koncentričen pohod na mesto, kjer se je zbrala vsa župa k Žižkovi proslavi. Nato je bil razhod. Zlet je krasno izpadel in tudi tajnost se je držala do zadnjega. Občinstvo je šlo v vseh ozirih Sokolom, osobito pri prenočiščih, na uslugo. V nekem kraju je občina dala na razpolago godbo, druge so bili vsi bratje in sestre pogoščeni.

V **Opavi v Sleziji** se je vršilo javno vežbanje in tekme srednješolcev cele Slezije in Moravske. Tekmovalo se je v višjem in nižjem oddelku. Ravno tako so nastopili pri javni vežbi dijaki v dveh oddelkih; 950 v nižjem in 200 v višjem oddelku pri prostih vajah. Poleg tega je nastopilo tudi 600 deklet. Sokolstvo je krepko sodelovalo. Š v.

Prvi sokolski dom v Podkarpatski Rusiji. Dne 8. junija se je vršil v Svaljavi ob priliki otvoritve sokolskega doma okrožni zlet podkarpatske župe. Cela ta župa, ki je članica ČOS., obsega samo članstvo — podkarpatske Ruse. Sokolska misel se je globoko zasadila tudi pri tej mali slovanski veji. Kolikor nam je znano, je razvoj Sokolstva tudi zasiguran, osobito, ker so naraščajske vrste zelo močne. Š v.

Iz manifesta češkoslovaških legijonarjev, ki se jih je zbralo nad 30.000 v Pragi nedavno, posnemamo sledeči odstavek, ki nam je priča globoke vdanosti legijonarjev njihovi domovini. Oni pravijo: «Želimo, da bi ves narod v sebi premagal zlo dedščino suženjstva in vojske, ozkogrudno samoljubje in slepo strankarsko strast in da bi imel stalno v mislih, da smo zmagali le, ker smo vdano služili demokraciji, ljudskosti in pravici, ker edino potem bomo tudi svojo svobodo lahko branili in ubranili.» Š v.

Prezident Unije francoskih gimnazov Ch. Cazalet je dobil od italijanske telovadne federacije zlato medaljo v znak prijateljstva obeh narodov in organizacij.

Pruska visoka šola za telesno vadbo v Berlinu je pričela novo šolsko leto v aprilu. Kot pogoji za sprejem so bile predpisane sledeče vaje: bradlja in drog vzklopni napor, tek na 100 m v 13.6 sekundah, skok v višino 120 cm, v daljino 475 cm, tek na 2000 m v 8 minutah, plavanje 20 minut itd. Šola je pristopna diplomiranemu učiteljstvu.

Prva mednarodna delavska olimpijada so bo vršila leta 1925. v Frankfurtu nad Meno. V to svrhu se vrše že delj časa velike priprave. Kot je podoba, bodo priredili to olimpijado najbrž obe delavski sportni organizaciji, t. j. socialisti in komunisti. Pogajanja so v toku. Š v.

Prihodnja češka delavska olimpijada v Pragi se bo vršila leta 1927. v Pragi. Priredi jo Svaz dělnických tělocvičných jednot češkoslovenských.

Komunistična delavska telovadna federacija v Pragi šteje 1100 društev, od teh deluje pravilno 989. Marca meseca se je razvila velika agitacija za zvečanje števila enot in članov, toda uspeh ni dosegel pričakovanj. Federacija je včlanjena v Rdečo sportno internacionalo (sportinterno) s sedežem v Moskvi.

IZ UREDNIŠTVA

Zaradi obilnega gradiva, ki smo ga morali priobčevati za II. jugoslovanski sokolski sabor, je obseg Glasnika v letošnjem letu precej prekoračen. Izdajamo torej trojno številko (16—18) ter bomo prihodnjo številko izdali dne 15. oktobra. Od takrat naprej bo izhajal Glasnik zopet v predpisanem obsegu.

Danes je priložena VI. priloga «Jugoslovanski Sokol». Iz istega vzroka, kakor ga navajamo zgoraj, bodo izšle do konca leta samo še tri priloge, tako da bo letnik zaključen z devetimi prilogami.